

Назва проєкту: «Медико-соціальне обґрунтування оптимізації моделі медичної допомоги пацієнтам з посттравматичним стресовим розладом з урахуванням молекулярно-генетичних факторів ризику»

Номер державної реєстрації: 0126U000873

Керівник проєкту:

Сміянов Владислав Анатолійович - д.мед.н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я СумДУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4240-5968>

E-mail: v.smiyanov@med.sumdu.edu.ua

Виконавці проєкту:

Олешко Олександр Миколайович - к.мед.н., доцент кафедри громадського здоров'я СумДУ, начальник РЦ «ЕКОМЕДХІМ»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2439-3243>

E-mail: o.oleshko@med.sumdu.edu.ua

Гарбузова Вікторія Юрїївна - д.біол.н., професор, завідувач кафедри фізіології і патофізіології з курсом медичної біології СумДУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7183-6997>

E-mail: v.garbuzova@med.sumdu.edu.ua

Обухова Ольга Анатоліївна - к.біол.н., доцент кафедри фізіології і патофізіології з курсом медичної біології СумДУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2104-8412>

E-mail: o.obukhova@med.sumdu.edu.ua

Суходуб Леонід Федорович - д.фіз.-мат.н., професор, член-кореспондент НАНУ, завідувач кафедри біофізики, біохімії, фармакології та біомолекулярної інженерії СумДУ

E-mail: l.sukhodub@med.sumdu.edu.ua

Сухарєва Вікторія Анатоліївна - доктор філософії (кандидат наук), лікарем-психіатром, лікарем-психотерапевтом КНП СОР «Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6556-864X>

E-mail: vitasukhareva25@gmail.com

Короткий опис проєкту: Проєкт спрямований на розробку моделі оптимізації надання медичної допомоги особам з ризиком розвитку посттравматичного стресового розладу (ПТСР) шляхом інтеграції молекулярно-генетичних методів діагностики. Метою дослідження є обґрунтування та розроблення оптимізованої моделі медичної допомоги пацієнтам із ПТСР на основі аналізу медико-соціальних складових, із застосуванням системного підходу та комплексу методів дослідження, зокрема бібліосемантичного аналізу, епідеміологічних і статистичних методів, популяційно-генетичних підходів,

соціологічного інструментарію, математичного та концептуального моделювання, функціонально-структурного аналізу, а також використання експертних оцінок та результатів досліджень визначення молекулярно-генетичних факторів ризику. Визначити вплив однонуклеотидних поліморфізмів генів гіпоталамо-гіпофізарно-наднирникової системи на патогенетичні механізми розвитку ПТСР, а також кореляційний зв'язок між поліморфізмами досліджуваних генів та ризиком розвитку ПТСР. Результати стануть підґрунтям для своєчасного формування груп підвищеного ризику та удосконалення організації медичної допомоги пацієнтам з ПТСР на шляху розвитку та удосконалення персоналізованої медицини в Україні та світі.

Ключові результати проєкту та його інноваційний потенціал: У результаті виконання НДР буде комплексно досліджено гіпотезу щодо ролі медико-соціальних детермінант та генетичних факторів у формуванні ризику розвитку ПТСР, особливостей його клінічного перебігу та відповіді на лікування. Науковим підґрунтям проєкту стане встановлення асоціацій однонуклеотидних поліморфізмів генів гіпоталамо-гіпофізарно-наднирникової системи із клінічними характеристиками ПТСР, рівнем психоемоційної стійкості, соціальними детермінантами здоров'я та показниками якості життя. Вперше буде обґрунтовано та інтегровано в систему охорони здоров'я структурно-функціональну модель оптимізації медичної допомоги пацієнтам із ПТСР з урахуванням молекулярно-генетичного профілювання та медико-соціальних факторів ризику. Отримані результати дозволять: сформувати генетично та соціально детерміновані профілі ризику розвитку ПТСР; встановити незалежні предиктори тяжкості перебігу розладу; розробити інтегровану прогностичну модель оцінки ризику; створити структурно-функціональну модель персоналізованої медичної допомоги. Інноваційність проєкту полягає у поєднанні молекулярно-генетичного профілювання з медико-соціальною стратифікацією ризику та організаційним моделюванням системи медичної допомоги.

Рисунок до проєкту “Медико-соціальне обґрунтування оптимізації моделі медичної допомоги пацієнтам з посттравматичним стресовим розладом з урахуванням молекулярно-генетичних факторів ризику”